

Nieuw Guinea Torn 58/59

Eerste druk, 2014
© 2014 Henk Oudes

Corrector: Willy de Geus

ISBN: 9789048433278
NUR: 402

Uitgever: Free Musketeers, Zoetermeer
www.freemusketeers.nl

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de directe of indirecte gevolgen hiervan.

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, waaronder begrepen het reproduceren door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm of (en dit geldt zonodig in aanvulling op het auteursrecht) het reproduceren (I) ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of (II) voor eigen oefening, studie of gebruik welk(e) niet strikt privé van aard is.

NIEUW GUINEA
TORN 58/59

HENK OUDES

*Bezweeten oer-ervaring voor Papoea en land
Het gold slechts de beleving, het ideaal is opgebrand.*

Fak Fak-kazerne

VOORWOORD

Beste lezer,

Dit schrijven is in 1962-1963 ontstaan. Voortkomend uit de behoefte mijn ervaringen als marinier op Nieuw Guinea door te geven aan vooral mensen die toen, 1958-1959 geen weet hadden van wat er gebeurde en WIE er in Nieuw Guinea WAT deden.

Na die tijd gingen er jaren voorbij zonder noemenswaardige aandacht voor al die militairen die daar hebben gediend. (Dienstplichtigen ongeveer veertien maanden.)

Eén onzer collega's bracht die tijd later een keer juist onder worden door op een vraag te antwoordden: 'Ik heb er niets anders meege maakt dan ongemakken.'

Het is daarom van mijn kant een prettige gelegenheid geweest, onder andere met behulp van naar huis gestuurde brieven, te komen tot dit verhaal waarin ik mijn ei kwijt kon.

En neem vooral van mij aan dat velen dezelfde gevoelens hadden en hebben. Op reunies; zijnde bijeenkomsten van personen die vroeger EEN GROEP vormden en zich sindsdien hebben verspreid; blijkt dat die ontmoetingen uitermate belangrijk en noodzakelijk zijn.

Ruim veertien maanden leven in een kamer, géén zaal, met twaalf stapel bedden en heel veel wachtlopen en voorzien van matig voedsel met op de zware patrouilles slecht eten en oververmoeidheid, plus schoenen en kleding dat voortgaande vergaat. Dat vraagt om solidariteit en hulp onderling.

Er is een documentaire dvd uitgegeven met de titel: 'Geen dag zonder Fak Fak.'

Dat gold voor allen die hun tijd, of gedeelte ervan op Fak Fak, (op het Onin schiereiland) doorbrachten tot de laatste aan toe.

Dat wijst op de ervaringen die velen opgedaan hebben onder soms moeilijke en zeer zware omstandigheden en dat nooit meer vergeten.

Ik heb dit indertijd geschreven op een schrijfmachine. Dat houdt in dat nu meer dan vijftig jaar later blijkt dat de inkt verdampt. Weg verhaal? Nee!

Ik begon opnieuw aan de tekst maar nu op de computer. Tevens heb ik het 'oude' schrijven opgewaarderd waar het kon. Of alle conversatie in dit schrijven overeen komt met de betreffende personen toen, is niet meer na te gaan en dus niet relevant. Het is mij uitsluitend de bedoeling geweest van dat wat ik beleefde te vertellen, omdat ik daar ter plekke voelde en wist dat men hier in Holland er geen idee van had waar we verbleven, wat we deden en onder welke omstandigheden. En...dat onze regering daar weinig over naar buiten bracht. Dat blijkt ook al uit de zeer slechte voorlichting alvorens we gingen. We werden daar neergezet en moesten maar zien. En dat geldt voor allen, welke stand of rang ook.

Onze tweede commandant, kapitein der mariniers Pieter de Rochemont, verwoordde het goed. Hij kwam met de 'Beaver' (waternvliegtuigje) aanzetten boven Fak Fak, keek naar beneden en dacht; 'hemel waar kom ik nu terecht.'

Ik besluit dit schrijven met te verkondigen dat men al lezende mogelijk een tikfout kan tegenkomen ondanks correctie onzerzijds én ons ontgaan.

Nog even dit: Nieuw Guinea TORN was een boekje met voorlichting dat wij meekregen.

TORN staat voor krachtsinspanning en moeilijke zaak.

INLEIDING

Op vijftieng februari 1958 kwam de lichtung '58 – 2 op. Het was een verschrikkelijk winterdag in de Noordelijke helft van Nederland.

Zij die uit Noord-Holland kwamen hadden, evenals alle anderen, een oproep gehad om zich met de eerste reisgelegenheid na 6, 59 uur naar de Van Braam Houckgeestkazerne in Doorn te spoedden en zich voor de eerste militaire vorming te melden. Helaas was van spoedden geen sprake. Sneeuw!

Veel sneeuw en wind was de oorzaak. Warm was het uiteraard ook niet maar dat telde verder niet mee.

De treinen ondervonden veel hinder en het oponthoud werd langdurig. Dus toen de aankomende mariniers uit Noord-Holland voor de poort verschenen was het inmiddels half vier.

Een jonge marinier in groen pak met beenkappen kreeg opdracht ons naar de barak te brengen en zo wandelden we wereldvreemd door een volkomen andere omgeving.

Langs gebouwen en een groot plein afgescheiden door een heg. Langs barakken en een groot herenhuis, een gebouw waar 'badhuis' op stond en een barak waar het achtereind van zoek scheen, gevolgd door een zelfde met de naam 'Rotterdam' op de grote gevel. Onze begeleider sloeg rechtsaf het pad op naar twee openslaande deuren voorzien van glazen ruiten en trok de linkerdeur open.

We bevonden ons in een halletje met een deur naar een of ander kamertje maar moesten linksaf door een tweede stel dubbele deuren eveneens voorzien van glas, waardoorheen we een grote diepe en hoge zaal gewaar werden voorzien van stapelbedden.

We traden achter de marinier aan naar binnen en deze zocht naar leiding. Een korporaal in battledress verscheen. Niet al te groot en van getinte afkomst voorzien van twee gele strepen en een vriendelijke uitstraling. We leerden de man kennen onder de naam Pieterse. Hij wees ons onze slaappleaatsen.

We hadden intussen reeds opgenomen in een grote stenen barak te zijn.

De ramen aan weerszijden waren hoog onder de dakgoot gesitueerd zodat de muren ruim gebruikt werden voor bedden en kasten. Bed/kast/bed/kast, in een lange rij langs de muur.

Op de middelste lengteas van de barak van voor naar achter ook dit beeld maar nu om en om, links bed, rechts bed en de kasten ruggelings tegen elkaar zodat een gesloten afscheiding ontstond en de barak in twee segmenten werd verdeeld. Op deze wijze werden twee klassen ondergebracht ter grootte van een peloton met ongeveer zesendertig man aan elke kant. Achter in de barak gescheiden door een stenen muur waren de toiletten en douchegelegenheden.

En zo verlieten wij onze vertrouwde burgermaatschappij en kwamen terecht in een totaal andere wereld waar we van toeten nog blazen wisten. Maar dat veranderde snel. De marinier van de wacht in het groene pak, zo leerden wij was de zogenaamde 'leerling van de wacht' en het groene pak had de naam 'dungaree.' De beenkappen erbij behorend bleken 'leggings' te heten. We startten met het innaaien van een eigen marinenummer door middel van de kettingsteek in alle kleding en het stempelen op en in alles wat niet genaaid kon worden.

Vervolgens kwam de pokkenprik waardoor de barak veranderde in een ziekenzaal.

NIEUW GUINEA TORN 5859

Met een zachte ruk zette de trein zich in beweging. Ik hing met mijn hoofd uit het raam om Willy de laatste groet te brengen. Ze zwaaide totdat ze me niet meer kon zien. Ik haalde mijn hoofd naar binnen en schoof het raam omhoog. Veel passagiers waren er niet. Een man zat twee coupé's verder een prisma boek te lezen zachtjes meewiegend met de trein.

Mijn gedachten liepen een dag terug. We zouden naar het strand gegaan zijn doch het weer stak daar een stokje voor. Intussen remde de trein voor het station Heiloo. Het geklap van portieren klonk door de trein en over het perron. Drie mannen kwamen de coupé in een duidelijk plezierige stemming. Ze verdwenen lachend uit het gezicht. Ik concentreerde me weer op het buitengebeuren tot het station Castricum. Ik stond op en draaide het raam open. De wind sloeg in mijn gezicht. Piepend stopte de trein.

'Hé Fóóók!' brulde ik. Folkert gaf een zwaai en zette het op een lopen. 'Jij weet ook waar je gaat zitten,' grinnikte hij in het voorbij gaan. Hijgend kwam hij binnen en plofte tegenover me neer met de tas naast zich. 'Ik hijg me dood,' zei hij terwijl hij zijn donkerblauwe mariniers baret afzette. We waren beide gekleed in het groene battle dress.

Fok opende zijn tas en haalde er een kleine radio uit. 'Heb ik gisteren gekocht,' zei hij vergenoegd.

'Komt er nog geluid uit ook?' vroeg ik.

Hij drukte een knop in en wachtte even. Begon toen ijverig aan de ontvangst knop te draaien en klaarde geheel op toen er muziek uit kwam. 'Leuk hè?!

Ik knikte.

Kees Nielen kwam binnen. 'Hoi,' zei hij en rekte zich om de bagage in het net te deponeren.

'Hallo Kees...hoe was het weekend?'

'Prima en gezellig. Jammer dat ik weer weg moest. Ik kreeg een mooi boek van mijn ouders.'

Hij zocht even in een tas en liet het zien.

‘Verhip dat gaat over het korps, mooi.’

Kees ging zitten bladeren in het boek.

Enige tijd later gleden we met de ‘stars and stripes’ onder de overkapping van het Centraal station. We moesten hier overstappen en Fok zette zijn radio uit. Snerpend klonk het geluid van de stoppende trein door de avond.

‘Driebergen Zeist!’ brulde de conducteur met een uithaal.

We verlieten de trein en zochten naar ons door de baas verstrekte plaatsbewijzen waarbij we tevens een poging deden snel het perron te verlaten. Twee M.P.’ers stonden bij de uitgang ter voorkoming van onze gehaastheid. We moesten wachten tot alle burgers het perron hadden verlaten. Onze voetstappen klonken luid door de nacht terwijl we naar de bus liepen. Het was half twaalf.

‘Die bus mag nou wel komen anders hebben we straks een rapport aan ons kont.’

Een donkere stem zei: ‘En wat dan nog!’

‘Nou dan kan je strafdienst lopen en daar heb je nogal zin in blijkbaar.’

‘Ach je komt er toch altijd in man.’

‘Ja doe maar flink.’

‘Doe maar poep,’ verkondigde iemand van achteraf. ‘Daar komt ie! En het is ook de laatste dus weest blij anders kost het je een taxi.’

De bus stopte piepend. De weekend verhalen dreven door de ruimte waarvan sommige enigszins aan de sterke kant. Er werd gelachen.

De bus stopte en terwijl ik op de weg stond keek ik de rode achterlichten van de bus na.

‘Hollen jongens, het is vijf voor twaalf.’

Er waren een paar heren die de looppas inzetten maar de rest ging met verhoogde pas.

We gingen de zandweg op door het donkere bos langs het hek van de kazerne. Met versnelde ademhaling bereikten we de poort die we klokslag middernacht passeerden. De korporaal van de wacht stond ons bedenkelijk en demonstratief op zijn horloge kijkend op te wachten.